

La vellesa i les cures són el tema central del nou dossier de l'Observatori Social de "la Caixa"

El 38,3 % de les dones més grans de 65 anys que viuen soles a Espanya no han tingut fills

- Aquest informe constata que les dones sense fills, independentment del seu estat civil, tenen més probabilitats de viure sense companyia. Concretament, el 38,3 % de les dones grans sense fills viuen soles a Espanya, un 11,9 % més que les dones que han tingut descendència (26,4 %).
- L'estudi destaca l'evolució de la soledat entre les dones més grans de 65 anys en les últimes tres dècades: si l'any 1981 només el 19 % vivien soles, actualment aquesta xifra ja arriba gairebé al 30 %, i la previsió és que continuï augmentant. S'estima que el 2031 hi haurà 1,9 milions de dones grans vivint soles a Espanya.
- Segons els autors, es tracta d'una tendència global davant l'augment de la longevitat i la caiguda de la fecunditat. I apunten que cal estudiar el fenomen per preparar les polítiques públiques pertinents.
- El dossier monogràfic sobre inclusió social de l'Observatori Social de "la Caixa" es completa amb un estudi referent als reptes que plantegen les llars on viuen dues persones grans i una d'aquestes és dependent. El text reflexiona sobre la necessitat de cuidar, també, els nous cuidadors.

Madrid, 10 de maig de 2018. Les dones més grans de 65 anys que no han tingut fills tenen un 11,9 % més de probabilitats de viure soles que les que sí que han tingut fills, independentment del seu estat civil. Es tracta d'una de les conclusions de l'estudi *Més dones grans viuran soles: quina resposta hi donem?*, que s'inclou a *Vellesa i cura*, el cinquè dossier publicat per

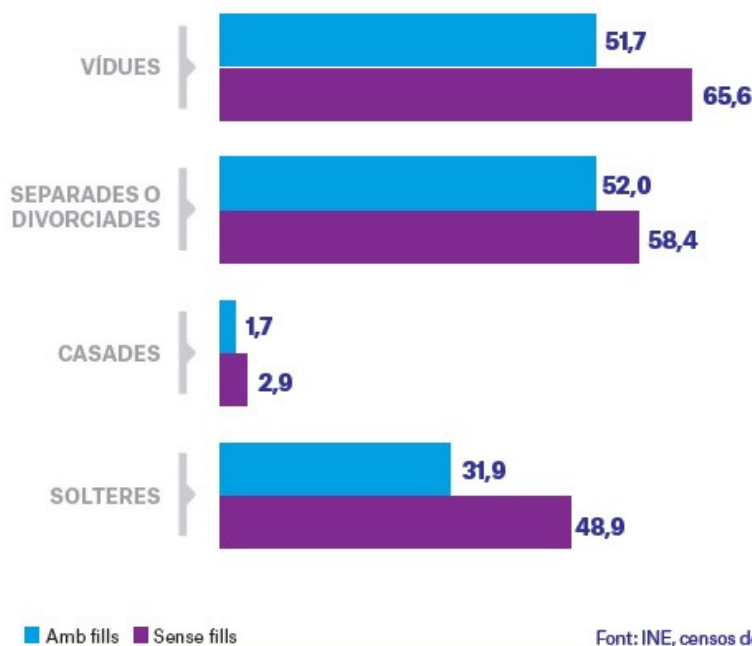
l'Observatori Social de "la Caixa". Ha presentat l'estudi el subdirector general de la Fundació Bancària "la Caixa", Marc Simón, aquest matí a EspacioCaixa Madrid.

David Reher, catedràtic de Sociologia de la Universitat Complutense de Madrid, i Miguel Requena, catedràtic de Sociologia de la UNED, signen aquest informe, que calcula que les dones més grans de 65 anys sense fills que viuen sense companyia a Espanya ja arriben al 38,3 %, xifra que descendeix fins al 26,4 % entre les que sí que han tingut fills. L'estudi indica, a més, que també el nombre de fills influeix en la probabilitat de viure soles en edats avançades, i que és menys probable com més alta és aquesta dada.

Aquest fenomen es produeix independentment de l'estat civil de les dones. Per exemple, segons l'estudi, el 53 % de les dones grans vídues viuen soles, però d'aquest grup són moltes més les que viuen soles i no van tenir fills (66 % de les viudes). I això passa en tots els estats civils, com podem apreciar en el gràfic.

Gràfic 3. Dones que viuen soles segons l'estat civil i el nombre de fills

Dones de més de 65 anys que viuen soles a Espanya (percentatge)

Departament de Comunicació de l'Obra Social "la Caixa"

Juan A. García: 608 213 095 / jagarcia@fundacionlacaixa.org

Andrea Pelayo: 934 044 087 / 618 126 685 / apelayo@fundacionlacaixa.org

Sala de Premsa Multimèdia: <http://premsa.lacaixa.es/obrasocial/>

 FundlaCaixaCAT #ObservatoriSociallaCaixa

Els autors analitzen la implicació que tenen les dimensions de la família en la soledat de les dones grans, i se centra en aquest col·lectiu per motius demogràfics. Les dones tenen una esperança de vida més alta, i a Espanya, a partir dels 65 anys, elles viuen soles en una proporció més alta (27,2 %) que ells (12,6 %).

L'objectiu final de l'article és analitzar la realitat d'aquest fenomen demogràfic creixent al nostre país, però també en l'àmbit global, partint de la base que la soledat de les persones grans genera més vulnerabilitat social, ja que s'associa soledat a menys benestar, més aïllament i més risc de patir malalties. Els autors animen a tenir en compte aquestes dades en el disseny de les polítiques socials i l'organització dels serveis de benestar d'aquest col·lectiu.

Es calcula que les xifres de la soledat entre les dones continuaran creixent com ho han fet en les últimes dècades. Si el 1981 tot just el 19 % de les dones grans vivien en llars unipersonals, actualment aquest percentatge ha augmentat fins al 28,8 %. Així mateix, s'estima que el 2031 hi haurà 1,9 milions de dones grans vivint soles a Espanya, davant de l'1,3 milions del 2011, i això no es pot desvincular, segons els autors, de la preferència de cada vegada més persones grans per l'autonomia personal.

Els nous cuidadors

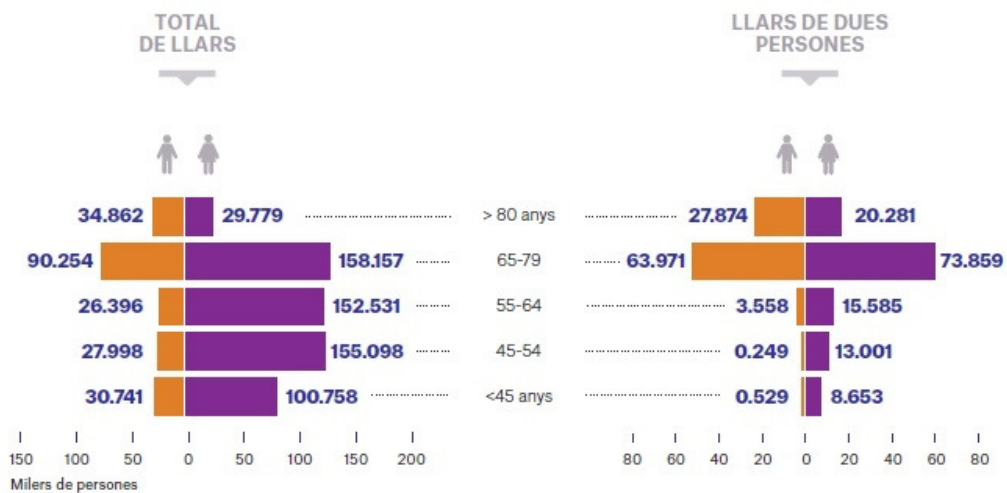
El segon article del dossier, *Els nous cuidadors*, a càrrec d'Antonio Abellán, Alba Ayala i Julio Pérez, del CSIC; Rogelio Pujol, de l'INE, i Gerdt Sundström, de la Universitat de Jönköping, analitza els canvis en els patrons de les llars, com també el rol i les necessitats dels nous cuidadors.

En concret, el text exposa com ha canviat l'estructura de les llars de les persones grans en les últimes dècades: als anys noranta, aproximadament la meitat de les persones grans vivien soles o en parella, mentre que l'altra meitat compartia llar amb familiars. No obstant això, el 2014 el 65 % de les persones grans vivien soles o en parella, una tendència que es manté a l'alça.

Els autors consideren que aquests canvis tenen implicacions en els rols exercits a la llar. Als habitatges on viuen dues persones grans (el tipus de llar que ha augmentat més i que és més freqüent a Espanya entre les persones més grans de 65 anys), és un membre de la parella el que cuida el seu company dependent. Per gèneres, l'estadística mostra que fins als 65 anys hi ha moltes més dones cuidadores que homes, però les diferències disminueixen amb l'edat. De fet, a partir dels 80 anys el patró s'inverteix (27.900 homes cuidadors per 20.300 dones a les llars de dues persones).

Gràfic 2. Perfil dels cuidadors principals segons el tipus de llar

Les dades provenen d'una macroenquesta elaborada per l'INE l'any 2008, l'Enquesta sobre discapacitat, autonomia personal i situacions de dependència, que recollia informació sobre salut, discapacitats i necessitats d'atenció de més de 250.000 persones, de les quals gairebé 50.000 eren més grans de 65 anys.

Cuidadors Cuidadores

Font: Enquesta sobre discapacitat, autonomia personal i situacions de dependència (INE).

Segons els autors, part de l'explicació té a veure amb la diferent forma d'envellir d'homes i dones: elles viuen més de mitjana, però necessiten més ajuda per a les activitats diàries que els homes.

L'informe no sols reflexiona sobre la gran quantitat d'aquest tipus de llars avui, sinó que també posa en relleu la necessitat de crear programes de suport als cuidadors informals, una figura cada vegada més estesa i que requereix atencions, ja que es tracta d'un col·lectiu vulnerable, especialment en els casos en que són les persones grans les que exerceixen de cuidadores.

Més de cent anys compromesos amb les persones grans

Des del seu origen com a Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis, la història de la Fundació Bancària "la Caixa" ha estat sempre estretament vinculada a les persones grans, a les quals ha dedicat una atenció preferent. El Programa de Persones Grans, el més emblemàtic de l'entitat, ha acompanyat moltes generacions de persones grans, actualitzant i adaptant les propostes a les noves necessitats, i evolucionant de l'atenció assistencial al lideratge i la participació de les persones grans en la nostra societat.

Cada any, 821.000 persones grans participen en les més de 17.500 activitats de promoció de la salut i el benestar, desenvolupament personal, informàtica i projectes de participació social organitzades per l'entitat. Així mateix, s'ha posat l'accent a oferir acompanyament i suport a les persones grans més vulnerables, així com a proporcionar-los recursos per preservar la seva dignitat i assegurar-los un bon tracte.